نسخه ماء الجبن

طریق استعمال ماء الجبن که اسهل الطریق واز معمولات میر ماشاء الله
بدانند که طریق ساختن ماء الجبن که روز اول شیر بز را یک رطل
بالای آتش در ظرف گلی نهند چون شیر گرم شود یک توله
سکنجبین ساده دران اندازند بعد از لحظه که یک جوش شود سرکه یک توله
و نمک شش ماشه دران اندازند و یک جوش دیگر دهند و بجهت
آنکه جوش نیکو باشد برهم زنند تا که تمام با و از شیر بسوزد و کم ریزه
از آتش فرو گیرند و سکنجبین افتیمونی نیم توله داخل کرده بعد از آن
صاف نموده در پیاله گلی نهند تا ته نشین شود بعد ته نشین
شدن دیگر باره صاف کرده قدری بالای آتش نهند که قدری با
کف برآرد و بعده از آتش فرو گیرند و دو حصه نمایند یکحصه از آن
بنوشند و قدری تحمل نمایند بقدر نیم ساعت بعده حصه دوم
بنوشند روز دوم شیر بز بدستور جوشانند و صاف کنند
و ته نشین کنند بعده بدستور قدری جوش داده دو حصه کنند

ب

اول سفوف خورند لاجورد هلیله سیاه گاوزبان

۱ ماشه ۳ ماشه ۲ ماشه

حد افتیمون بسفایج اسطوخودوس

۱ ماشه ۲ ماشه ۲ ماشه ۲ ماشه

بالاتش حصه نموده بشند و بدستور حصه دویم تا دو روز سنا مکی

۲ ماشه

همین مقدار شیر باشد و در روز سوم که از حساب شروع روز
چهارم خواهد شد شیر یک آثار تا و بالا بدستور تیار کرده
سفوف خورده بنوشند بعد از آن هر روز شیر
یکنیم آثار بلکه چهار و پنج توله زیاده از آن بدستور جوشانده
و تیار ساخته تحمل آرند تا شش روز درین عرصه اخلاط فاسده
نضج خواهد آمد روز هشتم و دهم ماء الجبن موقوف کنند و مسهل
بعمل آرند بدین طریق سنا هتره گاوزبان اصل السوس

یک توله ۶ ماشه ۹ ماشه

افتیمون

افتیمون خرطلستہ برگ سنا رمکی ہلیلہ سیاہ
۹ ماشہ تولہ ۹ ماشہ

سپستان در یکمنیم انار آب شب خیسانیدہ صبح
۲۰ دانہ

جوشانیدہ مالیدہ صاف کردہ مغز فلوس گلقند
۶ تولہ ۲ تولہ

شکر سرخ مالیدہ صاف کردہ مغز روغن زرد اضافہ
۳ تولہ ۶ ماشہ

کردہ بنوشند اگر از سہل اجابت زیادہ شود روز استراحت
بار الحین مع سفوف بضعف معتاد بعمل آرند و ترکیب بیاری
شکنجبین افتیمونی اینست افتیمون بسفایج
۱۰ درم ۶ درم

گاوزبان تک شانہ روز در خمر کہ و آب خیسانیدہ کرد دو م
۶ درم بدستور سکنجبین سادہ مع شکر سفید بقوام آرند

۱

نسخهٔ سفوف مسهل اخلاط ثلاثه که با ماء الجبن مستعمل و معمول است

کاوزبان غاریقون ارا بسفایج فستقی اسطوخودوس

سه ماشه ۱۰ ماشه ۲ ماشه ۳ ماشه

سنای مکی هلیله زرد و اگر سودا غالب باشد هلیله زنگی نیم اصافه

سه ماشه ۳ ماشه

نمانید لاجورد یا دو ماشه سقمونیا مشوی ار یا دو ماشه

۱۰ ماشه ۱۰ ماشه

واین مجموع یک شربت است با سکنجبین افتیمونی که از آن ماء الجبن برآورده شود و شربت یک آثار بخته باشد سکنجبین افتیمونی که با ماء الجبن داده میشود و قتیکه حرارت در مزاج نباشد صفت آن افتیمون و بسفایج فستقی از هر یک هفت مثقال حریق سنا یک مثقال حریق را نیم کوفته یک شبانه روز در سرکه انگوری تخت کنند پس آب

دران

در ان داخل کرده بجوشانند و در وقت جوشانیدن بسفایج
راکوفته در کته کتانی کرده نگاهدارند و در ان اندازند و مصل کته را
بمالند و بیفشانند و کته بسفایج را فشرده هر دو را دور کنند
و شکر که صافی کرده مقدار بیست و پنج مثقال شکر سفید داخل
کرده بقوام سکنجبین آورند و هر روز چهار مثقال آن را در ماء الجبن
داخل کرده بیاشامند سکنجبین افتیمونی دیگر مستعمل
با ماء الجبن در امزجه حاره صفت آن افتیمون بسفایج منقی
تخم کاسنی از هر یک هفت مثقال تخم کرفس دو مثقال مغز
تخم خیارین نیم کوفته پنج مثقال پوست بیخ کاسنی پوست
بیخ رازیانه از هر یک دو مثقال ادویه را در سرکه و آب بجوشانند
و افتیمون را بسته در کته کتانی بسته در آخر در ان اندازند
و یک جوش دیگر داده فرود آرند و چندانکه مقدار بیست که مانده باشد
کته افتیمون را بمالند و بیفشارند و دور کنند و مطبوخ را صافی
نموده قند سفید داخل کرده بقوام سکنجبین آورند شربتی

از چهار مثقال تا شش مثقال   سکنجبین دیگر که با ماء الجبن
اشامیده شود جمیع امراض سوداوی و جمله اصناف مالیخولیا
و دیگر امراض و باهق و جرب و خارش و توحش سوداوی و وسواس
را مفید باشد صفت آن   افتیمون و تخم کشوث و تخم
کاسنی و بیخ کاسنی و بیخ چهک از هر یک یازده درم
بسفایج فستقی و تربد سفید مدرّ از هر یک شش درم
بیخ قرم کاوزبان یازده درم حاشا و زوفا خشک و کمافیطوس
از هر یک چهار درم تخم بادرنجبویه و تخم فرنجمشک و رشاد و درونج
عقرب ساوج هندی بهمن سرخ بهمن سفید سنبل الطیب
فاقله صغار از هر یک سه درم گلقند و شکر سفید نیم پاو یک
شبانه روز در سرکه انگوری تر کنند و روز دیگر هفت
رطل آب دیگر در آن انداخته باتش نرم بجوشانند چون مقدار
سه رطل باقی ماند صاف نموده گلقند و شکر را در آن حل کرده
مکرر صاف نموده باتش ملایم بقوام آورند مقدار مستعمل تا
شانزده درم
بیست